

มาตรฐานทางจริยธรรมสภานิติการตรวจสอบตุลาการ

ข้อมูล ณ วันที่ 9 พฤษภาคม 2566

แนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ

ข้อ 1 โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 76 วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้นๆ ซึ่งต้องมาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว และพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.2562 มาตรา 5 ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม ของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ ประกอบกับประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ พ.ศ.2564 ข้อ 4 ได้กำหนดให้การจัดทำแนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจเป็นไปตามที่คณะกรรมการตำรวจกำหนด

เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น จึงกำหนดแนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจในลักษณะการปฏิบัติที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ (Do's & Don'ts) ไว้เพื่อเป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติให้ข้าราชการตำรวจประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม และจริยธรรม พร้อมดำรงตนด้วยการกระทำความดีละเว้นความชั่ว ประพฤติปฏิบัติตนเพื่อประโยชน์แก่ตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม และดำรงรักษาไว้ซึ่งคุณธรรมจริยธรรมอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ ดังนี้

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
1. ยึดมั่นในสถาบันหลักของ ประเทศอันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	(1.)จงรักภักดีต่อประเทศชาติมี ความภูมิใจในความเป็นไทย รักษา ผลประโยชน์ของชาติ และ รักษา ความลับเกี่ยวกับความ มั่นคงของชาติ (2.)มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ให้เจริญก้าวหน้า (3.)นำหลักธรรมหรือหลักคำสอน ตามศาสนาที่ตนเคารพนับถือมา ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ราชการ (4.)ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการ ปฏิบัติศาสนกิจ สืบทอดและทำนุ บำรุงศาสนาให้มีความเจริญยั่งยืน (5.)แสดงออกถึงความเคารพเทิดทูน และ รัก ข า วั ช ี ง ส ถ า บ ัน พระมหากษัตริย์ (6.)สนับสนุนและมีส่วนร่วมกับ กิจกรรมเฉลิมพระเกียรติใน โอกาสต่างๆ	(1.)แสดงออกในลักษณะที่ส่อไป ในทางดูแคลน หรือด้อยค่าความ เป็นไทยอันอาจก่อให้เกิดความ เสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของ ประเทศชาติ (2.)กระทำการอันอาจมีลักษณะ เป็นการกระทบกระเทือนต่อ ความมั่นคงของชาติ (3.)แสดงกิริยาวาจาหรืออาการ ใน เชิงลบหลู่ ดูแคลนหรือด้อยค่า ศาสนาใดศาสนาหนึ่ง (4.)ขัดขวางการทำนุบำรุงศาสนา และการปฏิบัติศาสนกิจทั้งปวง (5.) แสดงออกด้วยกิริยาอาการ หรือวาจาในลักษณะที่ไม่ให้เกียรติ หรือไม่จงรักภักดีต่อสถาบัน พระมหากษัตริย์ (6.) แสดงออกในลักษณะที่ไม่ สนับสนุนการปกครองระบอบ ป ร ะ ข า ธิ ป ไ ต ย อ น มี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
2. ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และ รับผิดชอบต่อหน้าที่	1.) ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความ ซื่อสัตย์สุจริตโปร่งใส ตรวจสอบได้ (2.)มีจิตสำนึกที่ดีและตระหนักใน หน้าที่ของผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ (3.)ปฎิบัติหน้าที่ด้วยความ รับผิดชอบโดยคำนึงถึงผลกระทบ ทางสังคมสิ่งแวดล้อม สิทธิ มนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพของบุคคล (4.) รับผิดชอบในการปฏิบัติ หน้าที่ ราชการของตน พร้อมทั้งจะ รับการ ตรวจสอบและรับผิดชอบในผล ของ การปฏิบัติงานเมื่อเกิดความ บกพร่องผิดพลาดขึ้น (5.) ไม่ใช่ตำแหน่ง อำนาจหรือ หน้าที่ หรือไม่ยอมให้ผู้อื่นใช้	(1.)แสดงถึงพฤติกรรมซึ่งมีนัย เป็น การแสวงหาประโยชน์โดยมิ ชอบ (2.)กระทำการอันส่อไปในทางที่ อาจตีความได้เป็นการขัดกัน ระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับ ประโยชน์ส่วนรวม (3.)ปฏิเสธ บ้ายเบี่ยง เกี่ยงจน ใน การปฏิบัติหน้าที่และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มา ขอรับบริการ หรือประชาชนที่ ได้รับความเดือดร้อน

	ตำแหน่งอำนาจหรือหน้าที่ของตน แสวงหาผลประโยชน์สำหรับ ตนเองหรือผู้อื่น	
หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
3. กล้าตัดสินใจและการกระทำใน สิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม	(1.)ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความ ถูกต้องชอบธรรมตาม กฎหมายและ ตามทำนองคลองธรรม (2.)กล้าคัดค้าน เปิดเผยการทุจริต และดำเนินการแก้ไขในสิ่ง ที่ ไม่ ถูกต้องตามอำนาจหน้าที่ (3.) กล้า ยืนหยัดกระทำในสิ่งที่ ถูกต้องตาม กฎหมายและจรรยา วิชาชีพในการ ปฏิบัติงานในหน้าที่ ด้วยความกล้า หาญ (4.)ให้ความช่วยเหลือประชาชน ที่ ถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติที่ ไม่ เป็นธรรมโดยไม่ชักช้า (5.)เปิดเผยหรือรายงานการ ทุจริตที่พบเห็นต่อผู้บังคับบัญชา หรือผู้ที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง โดยไม่ปล่อยปละละเลย (6.)กล้าทักท้วงและไม่ปฏิบัติตาม คำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่ตนรู้หรือ ควรจะรู้ว่าไม่ถูกต้อง หรือไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย	(1.)ปฏิเสธความรับผิดชอบหรือปิด ความรับผิดชอบของตนไปให้ ผู้อื่น เมื่อเกิด ความบกพร่องหรือ ผิดพลาดในการปฏิบัติงานขึ้น (2.)ปกปิดการทุจริต โดยไม่ ดำเนินการในสิ่งที่ ถูกต้องตาม อำนาจหน้าที่ (3.)เพิกเฉยต่อการกระทำในสิ่งที่ไม่ ถูกต้องตามกฎหมาย (4.)ไม่สนใจหรือไม่เอาใจใส่ในการให้ ความช่วยเหลือประชาชนที่ ถูก ละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติที่ ไม่ เป็นธรรม
หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
4. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม มากกว่า ประโยชน์ส่วนตัว และมีจิต สาธารณะ	(1.) ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดย ยึดถือ ประโยชน์ ส่วนรวมเหนือกว่า ประโยชน์ส่วนบุคคล (2.) ไม่อาศัยช่องว่างทางกฎหมาย ใช้หรือแนะนำให้ใช้ช่องว่างทาง กฎหมายเพื่อประโยชน์สำหรับ ตนเองหรือผู้อื่น หรือทำให้สูญเสีย ความเป็นธรรมในกระบวนการ ยุติธรรม (3.)มีความมุ่งมั่น เสียสละ มีจิต อาสาหรือจิตสาธารณะในการ	(1.)อาศัยช่องว่างทางกฎหมายใช้ หรือแนะนำให้ใช้ช่องว่างทาง กฎหมายเพื่อประโยชน์สำหรับ ตนเองหรือผู้อื่น หรือทำให้สูญเสีย ความเป็นธรรมในกระบวนการ ยุติธรรม (2.)ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง คำขู่ หรืออิทธิพลใด ๆ ในการชักจูงใน การทำความผิดหรือ กระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม (3.) ใช้เวลาราชการหรือทรัพย์สิน

	ปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน (4.) อุทิศตนกระทำการอันเป็นประโยชน์ต่อสังคม (5.) ไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สิน หรือประโยชน์อันควรได้ตาม กฎหมายเว้นแต่การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด โดย ธรรมจรรยา ตามหลักเกณฑ์และ จำนวนที่ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติกำหนด	ของทางราชการเพื่อธุรกิจหรือประโยชน์ส่วนตัว (4.) ประกอบอาชีพเสริมซึ่งมีลักษณะเป็นผลประโยชน์ส่วนตน กับประโยชน์ส่วนรวม
หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
5. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน	(1.) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ งานสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายอย่างแท้จริง (2.) มีมาตรฐานการทำงานที่ทันสมัยเป็นสากล พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเชื่อมั่นในระบบการทำงานเป็นทีม (3.) ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็วเต็มใจ ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ (4.) เปิดเผยและให้ข้อมูลข่าวสาร ที่ถูกต้องเหมาะสม ครบถ้วนแก่ ประชาชนและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายและระเบียบที่กำหนด (5.) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ รวดเร็ว กระตือรือร้น รอบคอบ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเป็น ธรรม โดยคำนึงถึงความปลอดภัย ของชีวิต	1.) ปฏิบัติหน้าที่โดยหวังเพียงผลงานหรือเพียงเพื่อให้งานเสร็จโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบหรือเสียหายที่อาจเกิดขึ้น (2.) ปฏิเสธ ละเลย หรือเพิกเฉย ในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือบรรเทาทุกข์ให้แก่ประชาชน (3.) ปิดบังหรือปฏิเสธการให้ ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เหมาะสม และ ครบถ้วน แก่ ประชาชนและ ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายและระเบียบที่กำหนด (4.) ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า ขาดความกระตือรือร้น รอบคอบ โปร่งใส และไม่เป็นธรรมในการให้บริการแก่ประชาชน (5.) ไม่เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่หลักเลื่องหรือปัดความรับผิดชอบ

	ทรัพย์สินของประชาชน เป็นที่ต้องและรักษาประโยชน์ ของรัฐ (6.)ดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างประหยัดและคุ้มค่า (7.)ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะอุตสาหะ ขยันหมั่นเพียร เสียสละ ใช้ปฏิภาณไหวพริบ กล้าหาญและอดทน (8.)รักษาความลับของทางราชการ และความลับที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่หรือจาก ประชาชนผู้มาติดต่อราชการ	
หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
6. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ	1.) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาคเป็นธรรม และปราศจากอคติ ไม่เลือกปฏิบัติ โดยอาศัยเหตุของความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย หรือสถานะทางเศรษฐกิจ สังคม และความเชื่อทางการเมือง (2.) วางตัวเป็นกลางทางการเมือง (3.) เคารพสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและตามกฎหมายอื่น โดยเคร่งครัด (4.)วางตัวเป็นกลางในฐานะผู้รักษากฎหมายในกระบวนการยุติธรรม (5.)ไม่ใช้ตำแหน่ง อำนาจหรือหน้าที่ หรือไม่ยอมให้ผู้อื่นใช้ตำแหน่งอำนาจหรือหน้าที่ของตนไปในทางจงใจหรือมีอิทธิพลต่อ การตัดสินใจการใช้ดุลพินิจ หรือ การกระทำของข้าราชการตำรวจ เจ้าหน้าที่ของรัฐอื่น อันเป็นผลใน	(1.)อาศัยตำแหน่งหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกแก่นักการเมืองหรือพรรคการเมือง (2.)ปฏิบัติต่อบุคคลหรือกลุ่ม บุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพื่อ ผลประโยชน์เรื่องใดเรื่องหนึ่งด้วย ความเป็นธรรม

	การตัดสินใจการใช้ดุลพินิจ หรือ การกระทำของผู้ที่สูญเสียความเที่ยงธรรมและยุติธรรม	
หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
7. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ	(1.) ดำรงตนเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี รักษาภาพลักษณ์ของความเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ ให้เป็นที่เชื่อถือและศรัทธาของประชาชน (2.) ดำรงชีวิตส่วนตัวไม่ให้เกิดมลทินหมองต่อตำแหน่งหน้าที่ ไม่กระทำความผิดกฎหมายแม้เห็นว่าเป็นเรื่องเล็กน้อยไม่หมกมุ่นในอบายมุขทั้งหลาย ไม่ฟุ้งเฟ้อ หรูหรา และใช้จ่ายประหยัดตามฐานะแห่งตน (3.) น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พระบรมราโชวาท หลักคำสอนทางศาสนา และจรรยาวิชาชีพอมาใช้ในการดำเนินชีวิต และการปฏิบัติหน้าที่ (4.) ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วย การปฏิบัติหน้าที่ของปวงชนชาวไทยเคารพต่อกฎหมาย มีวินัยและ รักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณีอันดีงาม (5.) มีท่าทีเป็นมิตร มีมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อประชาชน ปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับและไว้วางใจ ของประชาชน ไม่แสดงกิริยาหรือ ท่าทางไม่สุภาพ หรือไม่ให้เกียรติ รวมทั้งไม่ใช้อื้อยคำกิริยา หรือ ท่าทางในลักษณะหยาบคายต่อ ประชาชน (6.) อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการร้องทุกข์ กล่าวโทษ ขออนุญาตขอข้อมูล ข่าวสาร หรือติดต่อราชการอื่น ด้วยความเต็มใจ	(1.) ประพฤติตนหรือกระทำใดๆ อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสีย เกียรติภูมิ ศักดิ์ศรี และภาพลักษณ์ ของตนเองและราชการ (2.) ประพฤติปฏิบัติตนในลักษณะ ที่ไม่เคารพกฎหมายและรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม (3.) แสดงกิริยาอาการหรือพฤติกรรมอันมีลักษณะเป็นการคุกคามทางเพศ

	เป็นมิตรและ รวดเร็วเพื่อไม่ให้ประชาชนเสีย สิทธิหรือเสรีภาพตามกฎหมาย (7.) เอื้อเฟื้อสงเคราะห์และช่วยเหลือประชาชนเมื่ออยู่ในฐานะที่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือหรือประสบเคราะห์ จากอุบัติเหตุ การละเมิดกฎหมาย หรือภัยอื่นๆ ไม่ว่าบุคคลนั้น จะ เป็นผู้ต้องสงสัย หรือผู้กระทำความผิดกฎหมายหรือไม่	
--	--	--

ข้อ 2 ข้าราชการตำรวจพึงยึดถือ ประพฤติปฏิบัติตนตามแนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจ ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ ในกรณีที่มีการจัดทำข้อกำหนดจริยธรรม จรรยาวิชาชีพตามกฎหมาย และข้อบังคับเพื่อใช้บังคับกับราชการตำรวจในสังกัดเพิ่มเติมจากประมวลจริยธรรม ในข้าราชการตำรวจยึดถือ และประพฤติดุปฏิบัติตามที่กำหนดเพิ่มเติมด้วย ข้อ 3 ให้ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจในสังกัดปฏิบัติตามแนวทางการปฏิบัติตน ของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ มาตรฐานทางจริยธรรม พร้อมทั้งสอดส่องดูแล อบรมชี้แจงแนวทางปฏิบัติ ประกอบการขับเคลื่อนด้วยการเป็นแบบอย่างภายใต้หลักการและเหตุผลที่ถูกต้อง ตามทำนองคลองธรรม เพื่อพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีความประพฤติและการปฏิบัติที่ดีงาม สร้างความเชื่อมั่นศรัทธาและได้รับการยอมรับจากประชาชน

.....